

TYRKYLLÄ

Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö

Sörnäisten rantatie 27 C 4, 00500 Helsinki puh. 09-7745 350 fax 09-7745 3570 tvy@nettilinja.fi

YHDISTELMÄTUKI JA SAIRASVAKUUTUKSEN PÄIVÄRAHA

Työllisyysasetuksen 31 §:n mukaan niin työllistämistukea kuin yhdistelmätukeakin maksetaan työnantajalle niiltä päiviltä, joilta työnantaja on velvollinen maksamaan palkkaa. Henkilö, joka tulee työkyvyttömäksi työsuhteen alkuvaiheessa, ei usein ole oikeutettu saamaan työnantajalta sairausajan palkkaa sairauspäivärahan maksamiselle asetetun omavastuuajan aikana. Työmarkkinatukilain 12 a§:ssä on edellytetty, että työnantajan on sitouduttava maksamaan henkilölle vähintään täysimääräisen työmarkkinatuen suuruista palkkaa (v. 1998 120mk/päivä) työkyvyttömyysajalta, jolta tuen avulla työllistetty henkilö ei saa omavastuuajaa (SVL 19 § 1m) koskevan rajoituksen vuoksi päivärahaa tai muuta vastaavaa korvausta tai työnantajalta muulla perusteella sairausajan palkkaa. Tämä tulee huomioida henkilön kanssa laadittavassa kirjallisessa työsopimuksessa / oppisopimuksessa.

Yhdistelmätukea ei voida maksaa, jos työnantaja saa työllistettävän henkilön palkkaamiseen tai työllistämisen edistämiseen samalta ajalta muuta valtion tukea lukuun ottamatta oppisopimuskoulutuksesta annetun lain mukaista työnantajalle maksettavaa koulutuskorvausta. Jos työnantajalla on

tuella työllistetyt henkilön sairausloman ajalta palkanmaksuvelvollisuus ja hän hakee tältä ajalta sairausvakuutuksen päivärahaa, ei työnantajalle voida maksaa työllistämistukea eikä työmarkkinatukea. Tällöin työnantajalle jää omavastuuosuudeksi niiden päivien osalta palkan ja Kelan maksaman sv-päivärahan erotus. Jos työnantaja ei hae em. ajalta lainkaan sairausvakuutuspäivärahaa, voi hän hakea siltä ajalta yhdistelmätukea, mikä hänelle päätöksen mukaisesti maksetaan.

Yhdistelmätuella voidaan yhdistysten osalta kattaa seuraavat palkkaus-kustannukset:

- työntekijän palkka
- loma-ajan palkka ja siihen liittyvä lomarahaa (mikäli vuosiloma pidetään työsuhteen aikana)
- työntekijän eläke-, tapaturmavakuutus- ja ryhmähenkivakuutusmaksu
- työnantajan kansaneläkevakuutus-, sairausvakuutus- ja työttömyysvakuutusmaksu.

Työnantajalle maksetaan yhdistelmätukea toteutuneiden kustannusten perusteella. Työnantajalla ei ole velvollisuutta maksaa kaikkia työnantajamaksuja kuukausittain. Voidakseen lukea työnantajamaksut yhdistelmätuella katettavaan palkkukustannuksiin tulee työnantajan toimittaa selvitys maksetuista maksuista / ennakkomaksuista. ♣

Tässä numerossa on tärkeää lisätietoa viime numerossa käsitellystä yhdistelmätuesta ja sen suhteesta sairausvakuutukseen. Lisäksi tietoa yhdistyksiä koskevasta lainsäädännöstä vero- ja työnantajakysymyksissä Heinäkuun alussa voimaan astui uusi, määräaikainen laki, joka parantaa ikääntyvien työttömien työllistymisedellytyksiä. Laista tietoa sisäsivulla. Takasivulta löydät taulukon, josta näet oman TE-keskusalueesi loppuvuoden omatoimisuusavustustilanteen.

Yhdistyksen tulojen veronalaisuus

Tulo- ja varallisuusverolain mukaan yleishyödyllinen yhteisö on verovelvollinen vain saamastaan elinkeinotulosta (ja joiltain osin saamastaan kiinteistötulosta). Yhdistyksen normaali varainhankinta ei pidetä yleensä täytä verovelvollisuuden tunnusmerkkejä. TVL:n mukaan elinkeinotoimintana ei pidetä yleishyödyllisen yhteisön, toimintansa rahoittamiseksi järjestämien

- * arpajaisten
- * myyjäisten
- * tavarankeräysten
- * urheilukilpailujen
- * tanssi- tai muiden huvitilaisuuksien
- * tai edellä mainittujen tilaisuuksien yhteydessä järjestettyjen tarjoilujen tms. myyntien synnyttämää tuloa.

TVL:n mukaan yleishyödyllisen yhteisön elinkeinotulona ei myöskään

pidetä jäsenlehdistä ja muista yhteisön toimintaa välittömästi palvelevista julkaisuista saatua tuloa tai adressien, merkkien, korttien, viirien tms. hyödykkeiden myynnin muodossa suoritetusta varainkeräyksestä saatua tuloa. Myöskään yhdistyksen pitämistä bingopeleistä tai yhdistykselle lahjoitettujen tavaroiden kirpputorimyyntistä saatu tulo ei ole veronalaista, ellei toimintaa järjestetä elinkeinotoiminnan muodossa. Samoin rekisteröity yhdistys voi tehdä verottomana sellaista tilapäisluontoista talkootyötä, joka ei vaadi erityisammattitaitoa ja josta saatava palkkio tulee yhdistyksen yleiseen käyttöön.

Selkeimpiä elinkeinotoiminnan tunnusmerkkejä ovat rajoittamaton asiakasryhmä ja kilpailuasema muiden elinkeinoharjoittajien kanssa. Esimerkiksi jos työttömien yhdistyksen ruokala ei millään

keinoin rajoita asiakaskuntaansa, ja syömässä voi käydä muutkin kuin jäsenet ja työttömät, kilpailee se muiden yritysten kanssa ja on siten normaalia elinkeinotoiminnan harjoittamista.

Yhdistyksen harjoittama elinkeinotoiminta on aina erotettava selkeästi yhdistyksen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä. Elinkeinotulon osalta on aina tehtävä veroilmoitus, ja jos ko. toiminta on voitollista, tulee siitä maksaa tuloveroa.

Yleishyödyllinen yhteisö on arvonlisäverovelvollinen vain elinkeinotoiminnastaan ja siltä osin kun tämän elinkeinotoiminnan liikevaihto ylittää 50.000 mk/v. Yleishyödyllisen yhteisön harjoittamasta normaalista toiminnasta tai varainhankinnasta saatava tulo ei synnytä arvonlisäverovelvollisuutta.

työnantajana
YHDISTYS

Työsuhteen syntymisen edellytys on työsuhteen työntekijän ja työnantajan välillä. Työsopimus tulee tehdä kirjallisena kahtena kappaleena siten, että molemmat osapuolet saavat sopimuksesta omat kappaleensa.

Työsopimus voi olla joko toistaiseksi voimassaoleva (määriteltävä irtisanomisaika) tai määräaikainen (päättävä ilman irtisanomista sopimuksen määräajan täytyessä).

Työnantajan on palkan ohella maksettava muitakin palkkaan perustuvia työnantajamaksuja ja tehtävä sopimuksia näiden maksujen hoidosta.

Työnantajan on otettava laki-

sääteinen tapaturmavakuutus, kun työnantajan palveluksessa on työsuhteisia työntekijöitä kalenterivuoden aikana yhteensä yli 12 työpäivää. Lakisääteiseen tapaturmavakuutukseen liittyy aina lisä- vakuutuksina työntekijäin ryhmähenkivakuutus ja työttömyysvakuutus. Vakuutusmaksut määräytyvät maksettujen palkkojen perusteella, ja tapaturmavakuutuksessa työn riskin mukaan. Työnantaja vastaa kaikista vakuutusmaksuista mutta työttömyysvakuutuksen osalta työnantajalla on oikeus koota työntekijöiden palkasta 1,4 % työttömyysvakuutusmaksujen kattamiseen.

Vakuutusmaksut keskimäärin:

lakisääteinen tapaturmavakuutus
työnantaja maksaa, keskim. 1,5 - 0,5 %

ryhmähenkivakuutus
työnantaja maksaa, keskim. 0,08 %

työttömyysvakuutus
työntekijän osuus 1,4 % +
työnantajan osuus 0,9 %

Nykyisin työnantajan on järjestettävä työeläketurva kaikille työntekijöilleen palkan määrästä tai työsuhteen kestosta riippumatta. Työsuhteen pituus ja palkan suuruus ratkaisevat vakuutetaanko työntekijä TEL:n vai TaEL:n piiriin. Alle kuukauden pituiset työsuhteet ja ne työsuhteet, joiden palkka (v.-98) jää alle 1 157 mk/kk vakuutetaan TaEL:n mukaan. Työnantaja vastaa myös työeläkemaksujen maksamisesta, ja hänellä on oikeus vähentää työntekijöiden palkasta 4,7 % työeläkemaksua.

TEL-maksun suuruus on 21,5 %, josta työnantajan osuus 16,8 % ja työntekijän osuus 4,7 %.

TaEL-maksun suuruus on 16 %, josta työnantajan osuus 11,3 % ja työntekijän 4,7 %.

Työnantajan on toimitettava työntekijän palkasta ennakonpidätys työntekijän antaman verokortin mukaan.

Ennakonpidätys tilitetään verottajalle. Työnantajan on maksettava työntekijän palkasta myös sosiaaliturvamaksua (4 % kuukauden ennakonpidätyksen alaisten palkkojen yhteissummasta: Sosiaaliturvamaksu ja ennakonpidätys lasketaan aina täysin markoin ja tilitetään verottajalle palkanmaksukuukautta seuraavan kuukauden 10. päivä.

Mikäli yhdistyksellä on säännöllistä palkanmaksua, kannattaa yhdistyksen ilmoittautua vero- toimistossa rekisteröidyksi työnantajaksi. Tällöin työnantaja saa lyyneron ja esitäytetyt, kuukausittain täytettävät valvontailmoituslomakkeet ja tilisiirrot.

55 vuotta täyttäneen työttömän

työllistymisedellytykset PARANEVAT

Määräaikaisella lailla parannetaan ikääntyvien työttömien työllistymisedellytyksiä siten, että henkilön uusi tilapäinen työ ei heikennä odotettavissa olevaa aikaisemman ansiotyön eläketurvaa. Laki on voimassa 1.7.1998 – 31.12.2000.

Jos työttömänä oleva ikääntyvä henkilö menee työsuhteeseen, jossa palkka ei vastaa aikaisempaa tasoa, se on saattanut pienentää odotettavissa olevaa eläkettä. Tämä on johtanut siihen, että osa työttömistä ei ole uskaltanut hakeutua työhön edes tilapäisesti.

Miksi uusi työsuhde on pienentänyt eläkettä?

Työeläkettä laskettaessa työvuosien lisäksi eläkettä karttuu tiettyjen edellytysten täytyessä myös eläkeikään jäljellä olevalta ns. tulevalta ajalta. Tämän laskennallisen työajan palkaksi otetaan viimeisen, vähintään kuusi kuukautta kestäneen työsuhteen palkka. Eläkkeen pieneneminen johtuu siitä, että tuleva aika on laskettu aikaisempaa pienem-

män palkan mukaan.

Tuleva aika lasketaan aikaisemman ansiotason mukaan

Lainmuutoksen jälkeen tulevaa aikaa ei liitetä enintään 10 kuukautta kestäneeseen työsuhteeseen, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- työntekijällä on oikeus tulevaan aikaan uuden tilapäisen työsuhteen alkaessa
- työntekijä on vähintään 55-vuotias mainitun työsuhteen alkaessa
- työntekijä on ollut työttömänä työn hakijana vähintään 30 päivää tulevaan aikaan oikeuttavan työsuhteen päättymisen ja 1.1.1998 jälkeen
- työsuhde päättyy aikaisintaan 1.7.1998 ja alkaa viimeistään 31.12.2000.

Tilapäinen työsuhde kuuluu työeläkelakien piiriin

Tilapäinen, alle 10 kuukautta kestänyt työsuhde kuuluu kuitenkin työeläkelakien piiriin. Siitä maksetaan työeläkemaksut aivan normaalisti ja siitä karttuu eläkettä.

Työttömien aloitteellisuuden tukemiseksi

OMATOIMISUUSAVUSTUS

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen työvoimaosasto voi myöntää omatoimisuusavustusta työttömien oma-aloitteellisuuteen perustuvan työskentelyn sekä työllistymistä edistävän muun toiminnan tukemiseksi. Avustusta voidaan myöntää myös työttömien oma-aloitteellisuutta tukevan koulutuksen järjestämiseksi. Omatoimisuusavustusta koskevat säännökset ovat asetuksessa työttömien aloitteellisuuden tukemisesta (1788/1995).

Omatoimisuusavustusta voidaan myöntää yhdistysrekisteriin merkitylle yhdistykselle tai muulle yhteisölle, jonka toimintatavoitteeseen sisältyy työttömien oma-aloitteellisuuteen perustuvan työskentelyn sekä työllistymistä edistävän muun toiminnan tukeminen tai työttömien perustamalle osuuskunnalle, jonka tarkoituksena on järjestää työtä ja työntekomahdollisuuksia työttömille (uusosuuskunta)

- kokoontumis- ja toimitilojen vuokramenoihin sekä kunnostus- ja kalustamiskustannuksiin, toimitilojen käytöstä aiheutuviin menoihin sekä toimistotarvikkeiden hankintakustannuksiin
- koulutustilaisuuksien järjestämisestä aiheutuviin koulutuskustannuksiin (esimerkiksi oppilaiden kurssimaksut, opettajien luentopalkkiot, oppilaiden ja opettajien matkakustannukset) sekä vähäisiin opetusväline- ja oppimateriaalien hankintamenoihin

- työttömien oman osaamisen ja työsuoritusten markkinointikustannuksiin ja työpaikkojen hankkimisesta tai järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin sekä
- toiminnan ohjaajan tai muun vastaavan henkilön palkkakustannuksiin

TE-keskusten työvoimaosastot valvovat, että alueella toteutettavat työllistämishankkeet etenevät projektitukihakemuksessa kuvailulla tavalla. Jos kyseessä on monivuotinen projekti, varaudutaan projektin jatko-rahoittamiseen sillä edellytyksellä, että hanke toteutuu suunnitellulla tavalla.

Ennen jatkopäätöksen tekemistä projektituen saajalta tullaan pyytämään raportti, jossa on tarkoin selvitettävä hankkeen edistyminen ja hankkeen rahoitus sekä erityisesti projektituen käyttö. Raportissa tulee lyhyesti selvittää hankkeen edistymistä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja hankkeen kohderyhmään, hankkeen tuloksia (esimerkiksi mitä työvoimapolitiittisia toimenpiteitä hankkeessa on edellisenä vuonna toteutettu ja kuinka monta työtöntä niiden piirissä on ollut) sekä mitkä muut tahot ovat osallistuneet hankkeeseen ja millä tavalla. Raporttiin on myös sisällytettävä eriteltynä tuen tuen saajan hankkeeseen käyttämä omarahoitusosuus sekä selvitys hankkeen tulevaisuuden näkymistä ja arvio hankkeen toteutumisesta.

OMATOIMISUUSAVUSTUS TE-KESKUKSITTAIN 1998

tilanne 29.9.1998

	MÄÄRÄRAHA	SIDOTTU	JÄLJELLÄ
UUSIMAA	4 000 000	2 696 595	1 303 405
VARSINAIS-SUOMI	1 620 000	1 498 910	121 090
SATAKUNTA	1 500 000	1 390 820	109 180
HÄME	1 200 000	988 793	211 207
PIRKANMAA	2 000 000	1 694 928	305 072
KYME	1 200 000	999 720	200 280
ETELÄ-SAVO	900 000	829 547	70 453
POHJOIS-SAVO	1 000 000	701 161	298 839
POHJOIS-KARJALA	1 000 000	813 750	186 250
KESKI-SUOMI	1 550 000	1 248 889	301 111
ETELÄ-POHJANMAA	830 000	586 460	243 540
POHJANMAA	1 000 000	709 111	290 889
POHJOIS-POHJANMAA	600 000	599 508	492
KAINUU	500 000	108 600	391 400
LAPPI	1 100 000	870 765	229 235